ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 8, Sayı: 106, Temmuz 2020, s. 107-119

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.43712>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
19.05.2020

Yayımlanma Tarihi / The Publication Date
29.07.2020

Dr. Öğr. Üyesi Haldun TURAN
Rumeli Üniversitesi
haldun.turan@rumeli.edu.tr

Onur AKTAŞ
Ergün Korkmaz MTAL
onuraktas.com@gmail.com

MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FARKINDALIK DÜZEYLERİ ERGÜN KORKMAZ MESLEKİ VE EKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ

Öz

İş sağlığı ve güvenliği alanındaki yasal gelişmelere ve sanayileşmenin artmasına paralel olarak hem mesleki anlamda hem de iş sağlığı ve güvenliği alanında kişisel olarak yetişmiş kalifiye personele ihtiyaç artış göstermektedir. Çalışanın güvenli bir ortamda çalışmasının garantilenmesi, bedenen ve ruhen tam bir iyilik haline sahip olması, meslek hastalığına tutulma riskinin ortadan kalkması, iş kazası neticesinde ölüm riskinin yok olması, kalıcı sakatlık ve yaralanmaların önüne geçilmesi demektir. Yapılan sağlıklı, güvenli ve kayıpsız işler neticesinde devlet bütçesinde büyük katkıların sağlanması, bu zamana kadar çekilen acıların ve zararların ortadan kalkması demektir (Güngör, 2017). Yapılan bu çalışmada öğrencilere, iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitimlerin ilk defa verildiği meslek liselerinde, verimlilik belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla Tekirdağ Hayrabolu Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde meslek eğitimi alan öğrenciler örneklem olarak seçilmiş ve cevaplanması istenen şıklı olarak hazırlanmış 20 soru sorulmuştur. Çalışmada, öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliğine mesleki okula ve iş hayatına bakışı, aldığı eğitimlerin yararlılığı ve eğitimleri

hayatına ne kadar uygulayabildikleri ölçülmüştür. Elde edilen veriler doğrultusunda yapılabilecek çalışmalar doğrultusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Meslek Lisesi, İş Sağlığı ve Güvenliği,

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY AWARENESS LEVELS OF VOCATIONAL HIGH SCHOOL STUDENTS

Abstract

In line with the legal developments in the field of occupational health and safety and the increase in industrialization, the need for qualified personnel who are trained both professionally and in the field of occupational health and safety increases. Ensuring that the employee works in a safe environment, having a complete physical and mental well-being, eliminating the risk of suffering from occupational diseases, disappearing the risk of death as a result of an occupational accident, preventing permanent disability and injuries. Providing great contributions to the state budget as a result of healthy, safe and lossless works, means the elimination of the suffering and losses suffered until this time.

Keywords: Occupational, Health and Safety

GİRİŞ

Ülkemizde Mesleki ve teknik eğitim'in gelişimini Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemleri olmak üzere 3 bölümde ele alabiliriz. 12. yüzyıldan 18. Yüzyıla kadar mesleki eğitim geleneksel usullere bağlı kalınarak esnaf, sanatkâr teşkilatlarınca yürütülmüştür. Anadolu'da 15. Yüzyılda Selçuklular döneminde Ahilik adı altında kurulmuş bulunan tasavvuf ağırlıklı esnaf ve sanatkâr teşkilatı; Osmanlı döneminde Lonca ve Gedik adları altında Ahiliğin devamı olarak faaliyetlerini sürdürmüştür. Tanzimat'ın 1839 yılında ilanı ile mesleki eğitim adım adım bugün bilinen okul temelli bir yapıya doğru dönüşmüştür. Cumhuriyet döneminin başlangıcı ile birlikte ise günümüz esnaf ve ticaret odalarının temeli atılmış olup, branşlara göre ayrılan örgün ve yaygın meslek okulları açılarak mesleki eğitim devam etmiştir (<http://mtegm.meb.gov.tr>).

Ülkemizde bugün, Milli Eğitim Bakanlığı mesleki ve teknik eğitim genel müdürlüğüne bağlı 4640 mesleki ve teknik lisede 1.793.391 öğrenci meslek eğitimi almaktadır (<http://sgb.meb.gov.tr>). Bu öğrenciler onuncu ve on birinci sınıflarda okullar dâhilinde bulunan atölyelerde, on ikinci sınıfta ise haftada üç gün olmak üzere işletmelerde eğitimlerini tamamlayıp mezun olmaktadır. İş sağlığı ve güvenliği hususunda yasalar ne kadar caydırıcı hale getirilse de bu bir kültür haline getirilmedikçe kaza ve hastalıklardan kaçınmak pek mümkün olmayacaktır.

İş sağlığı kavramı olarak, çalışan bir kişinin çalışma şartları ile kullanılan araç ve gereçlerden doğabilecek tehlikelerden arındırılmış veya bu tehlikelerin en aza indirildiği bir iş çevresinde huzurlu biçimde yaşayabilmesini anlatır (Arpat v.d.,2014). İş güvenliği de; kavram olarak, çalışanların işte karşılaştıkları tehlikelerin, ortadan kaldırılması veya azaltılması için getirilmiş yükümlere ait teknik kuralların bütünüdür (Enginbaş, 2010).

Her yıl beş yüz bine yakın öğrenci mezun eden mesleki ve teknik eğitim kurumlarında verilecek eğitimlerle oluşturulacak korunma kültürü ilerleyen yıllarda ülkemizde oluşacak iş kazası ve meslek hastalığı oranlarını büyük oranda düşürecektir. Bireylerin kendi sağlığını koruma,

geliştirme ve yükseltme bilincini kazandırmak, sorumluluk almalarını sağlamak gelecekte toplumumuzun refah ve gelişmişliğine de olumlu katkı sağlayacaktır.

Örneklem olarak alınan Tekirdağ Hayrabolu Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde onuncu sınıfta sekiz saat, on birinci sınıfta on iki saat olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, bölüm öğretmenleri tarafından verilmektedir. Bu eğitimler zihinsel, fiziksel ve ruhsal yönden gelişimini henüz tamamlamamış, risk almaya meyilli, dikkatleri çabuk dağılabilen genç ve hareketli öğrencilerin, iş sağlığı ve güvenliği bilinç düzeylerinin eksikliği gibi unsurlar da dikkate alınarak düzenlenmekte ve güvenli çalışma, sağlıklı yaşam ve iş sağlığı güvenliği konularında doğru davranış ve yönetim sistemini bir yansı olarak öğrenmeleri, iş yaşantısına ilişkin riskler hakkında bilgilendirilmeleri hedeflenmektedir.

Yapılan bu çalışmada Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde beş farklı alanda meslek eğitimi alan yetmiş sekiz öğrenciye yirmi sorudan oluşan anket uygulanarak iş sağlığı ve güvenliği farkındalık düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Materyal ve Yöntem

Bu araştırmanın amacı, Hayrabolu Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde mesleki eğitim gören öğrencilerin, dört yıllık eğitim ve öğrenimleri boyunca iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili edindikleri bilgileri ne şekilde hayata geçirdikleri ve nasıl uygulayabildiklerinin belirlenmesidir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modelinde yapılmıştır. Tarama modeli olarak geçmiş dönemlerden itibaren okulda mevcut öğrenciler seçilmiştir. Araştırmaya konu olan olay ise yasa ile ortaya konmuş, belirli kanun ve yönetmelikler ile belirlenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Hayrabolu Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde beş farklı dalda mesleki eğitim gören 10. – 11. ve 12. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem Hayrabolu Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde eğitimlerine devam eden yetmiş sekiz öğrenciden oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Hayrabolu Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği farkındalıklarını tespit için, öğrencilerle irtibata geçilmiş ve anket çalışması yapılarak meslek eğitimi alan öğrencilerin araştırmaya konu ile ilgili bilgi seviyeleri belirlenmiştir. Yetmiş sekiz öğrencinin iştirak ettiği anket taramasında, geçerliği yükseltmek adına sekiz anket geçersiz sayılarak, yetmiş anket değerlendirmeye katılmıştır. Toplam yirmi cevaplanması istenen sorudan oluşan anket 3'lü likert ölçeği baz alınarak düzenlenmiş ve istatistiksel analizleri gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Değerlendirmeye katılan yetmiş anketten, alınan sonuçlar her soru için bir pasta grafik oluşturularak listelenmiştir. Anketten çıkartılan sonuçlar betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin işlenmesi ve bulguların tanımlanması, tanımlanan bulguların yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemlediği bireylerin görüşlerini doğrudan alıntılarla aktararak çarpıcı bir biçimde yorumlamaktadır. Bu analiz türünde temel amaç özgün forma bağlı kalınarak bulguların yorumlanması ve sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2003).

BULGULAR

Hayrabolu Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği farkındalık düzeyleri için uygulanan anketin sonuçları grafiklerde sunulmuştur.

1. Soru: Okulumda verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin gerekli olduğuna inanıyorum.

Uygulanan anket sonuçlarına göre mesleki eğitim gören öğrencilerin % 57 lik kısmı okulda verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin gerekli olduğunu düşünüyor.

2. Soru: Atölye ve uygulama alanlarında kişisel koruyucu donanım ve güvenlik ekipmanları kullanırım.

Anket çalışmasına katılan öğrencilerin % 47 lik kısmı uygulama esnasında kişisel koruyucu donanım kullandığını beyan etmiştir.

3. soru: Haftalık ders programımızda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ders olmasını isterim.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Öğrencilerin %21 lik kısmı iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ders olmasını istemektedir. Bu oranın beklenilenin aksine düşük olmasının sebebi, meslek liselerinde ders yükünün fazla olması olarak tahmin edilmektedir. Öğrenciler yeni bir ders yükü yerine ara bilgilendirmeler ve sınav yükü oluşturmaya seminerleri tercih etmektedir.

4.Soru: Meslek hayatıma başladığımda kullanacağım cihazların risk ve tehlikeleri hakkında bilgi sahibiyim.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Mezuniyet sonrası iş hayatına başladığında işletmelerde kullanılan makine / teçhizatla okulda kullanılan elemanlar benzerlik gösterdiğinden öğrenciler bu konuda % 43 lük bir oranla bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

5.Soru: Meslek hayatımda bir iş kazası veya meslek hastalığı ile karşılaşırsam hangi mercilere başvuracağımı ve sürecin nasıl işleyeceğini biliyorum.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Anket çalışmasına katılan öğrencilerin % 37' lik kısmı iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili yasal izleki bildiklerini, % 21' lik kısmı ise bu konuda fikirlerini olmadığını belirtmektedir.

6. Soru: Ders ve uygulama esnasında öğretmenlerimiz tarafından iş sağlığı ve güvenliği konularında ara bilgilendirmeler yapılır.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Mesleki öğrenim gören öğrencilerden %58' i, meslek öğretmenleri tarafından uygulama esnasında ara bilgilendirmeler yapıldığını söylemektedir.

7. Soru Atölyede kullandığım malzeme/cihazların tehlike ve riskleri konusunda bilgilendirildim.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Anket çalışmasına katılan öğrencilerin %58' lik kısmı kullandığı makine/teçhizat hakkında gerekli risk eğitimini aldığını belirtmiştir.

8. Soru: Atölye ve uygulama alanlarımızda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili levhalar bulunur.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Atölyelerde bulunan iş sağlığı ve güvenliği levhaları öğrencilerin %59' luk kısmının dikkatini çekmiştir ve uygulama alanlarında levhaların bulunduğunu belirtmişlerdir.

9. Soru: Meslek dalımda çalışan işçilerin iş güvenliği ve sağlığı konularında bilgilendirilmesi iş hayatını olumlu yönde etkilemektedir.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Öğrencilerin %53 lük kısmı mezun olup iş hayatına başladıklarında iş yerlerinde verilecek eğitimlerin olumlu sonuçlar doğuracağına inanmaktadırlar.

10. Soru: Ülkemizde uygulanan 6331 sayılı İş Güvenliği Kanunu hakkında bilgi sahibiyim.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Ülkemizde uygulanan 6331 sayılı iş güvenliği kanunu hakkında bilgi sahibi misiniz sorusuna öğrencilerin %33' ü hayır, %37' si ise kararsızım cevabını vermiştir.

11. Soru: İş sağlığı ve Güvenliği konularında gerekli önlemler alınması atölyede verimi ve iş kalitesini artırır.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Atölyede alınacak iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin iş verimi arttıracak sorusuna öğrencilerin yarısından fazlası evet demiştir.

12. Soru: Eğitim hayatım süresince aldığım iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri yeterli seviyededir.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

114

Meslek liselerinde eğitim almaya başladıktan sonra 10. – 11. ve 12. sınıflarda iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilmektedir. Öğrencilerin %52' si aldıkları bu eğitimin yeterli seviyede olduğunu düşünmektedir.

13. Soru: Atölye ve uygulama alanlarında kullandığım makine ve teçhizatın kullanım ve çalışma prensiplerini anlatan levhalar bulunur.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Anket çalışmasına katılan öğrencilerin %5' i atölyede kullandıkları makinelerin üzerlerinde çalışma prensiplerini anlatan levhalar olduğunu söylemektedir.

14.Soru: İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri çalışanlar için gereklidir.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri çalışanlar için yeterlidir önermesine öğrencilerin % 62 gibi büyük bir oranı evet cevabını vermişlerdir.

15. Soru: İş sağlığı ve güvenliği önlemleri okulda yalnızca öğretmenler tarafından alınmalıdır.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Öğrencilerimizin %64' lük kısmı iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yalnızca öğretmenler tarafından yapılmasını doğru bulmadıklarını belirtmişlerdir.

16. Soru: İş yaparken kişisel koruyucu donanım ve koruyucu eleman kullanmaya gerek duyarım

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Herhangi bir meslek alan / dalında eğitim alıp anket çalışmasına öğrencilerimizin %72' lik kısmı iş yaparken kişisel koruyucu donanıma ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

17. Eğitim hayatım boyunca aldığım iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri yeterli seviyededir.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Öğrencilerin %40' ı eğitimleri süresince aldıkları iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin işe yarar seviyede olduğunu düşünmektedirler.

18. Soru: İş Sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin uygulama esnasında geçerliliği bulunmaktadır.. Bir iş kazasıyla karşılaşmamız şansa faktörlerine bağlı değildir.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Ankete çalışmasına katılan öğrencilerin %67' si iş kazalarının engellenebilir olduğunu, şans eseri oluşan durumlar olmadığını inanmaktadırlar.

19. Soru: Okulda verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinden aldığım bilgileri iş yaparken uygulayırım.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Anket çalışmasına katılan öğrencilerin %46'sı eğitimlerde kazandığı bilgileri yaptığı uygulamalarda kullandığını belirtmiştir.

20. İlk yardım konusundaki bilgi düzeyim iş kazasına uğrayan bir işçiye müdahale edebilecek düzeydedir.

■ Katılmıyorum ■ Kararsızım ■ Katılıyorum

Öğrencilerin %47' si iş kazasına uğrayan bir işçiye müdahale edebilecek düzeyde ilk yardım bilmediğini açıklamıştır.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Çalışması yapılan anket yirmi sorudan oluşturulmuş ve beş farklı alanda meslek eğitimi alan yetmiş sekiz öğrenciye uygulanmıştır. Ankette geçerliği yükseltebilmek adına benzer özellik taşıyan sorular bulunmaktadır. Benzer özellikteki sorulara farklı cevaplar veren sekiz anket belirlenmiş ve bunlar değerlendirme dışında bırakılmıştır. Ölçek için her bir soruya verilen görüş puanları 1 - 2 - 3 arasında değişmektedir. Aralıkların eşit olduğu varsayımından yola çıkılarak ağırlıklı ortalamalar için puan aralığı katsayısı 0,80 olarak hesaplanmıştır.

Puan Aralığı = (En yüksek değer – En düşük değer)/3 = (3-1)/5 = 0,66

Bu durumda ağırlıklı ortalamaların değerlendirme aralığı aşağıdaki gibidir

1-1.66 : "Katılmıyorum"

1.67-2.32 : "Kararsızım"

2.33-3.00 : "Katılıyorum"

Tablo 1: Ölçek Maddelerinin Ağırlıklı Ortalamaları

Maddeler	X	Sonuç
1-Okulumda verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin gerekli olduğuna inanıyorum.	2,11	Kararsızım
2-Atölye ve uygulama alanlarında kişisel koruyucu donanım ve güvenlik ekipmanları kullanırım.	2,26	Kararsızım
3-Haftalık ders programımızda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ders olmasını isterim.	1,81	Kararsızım
4-Meslek hayatıma başladığımda kullanacağım cihazların risk ve tehlikeleri hakkında bilgi sahibiyim.	2,24	Kararsızım
5-Meslek hayatımda bir iş kazası veya meslek hastalığı ile karşılaşırsam hangi mercilere başvuracağımı ve sürecin nasıl işleyeceğini biliyorum.	1,96	Kararsızım

6-Ders ve uygulama esnasında öğretmenlerimiz tarafından iş sağlığı ve güvenliği konularında ara bilgilendirmeler yapılır.	2,33	Katılıyorum
7-Atölyede kullandığım malzeme/cihazların tehlike ve riskleri konusunda bilgilendirildim.	2,40	Katılıyorum
8-Atölye ve uygulama alanlarımızda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili levhalar bulunur.	2,34	Katılıyorum
9-Meslek dalımda çalışan işçilerin iş güvenliği ve sağlığı konularında bilgilendirilmesi iş hayatını olumlu yönde etkilemektedir.	2,34	Katılıyorum
10-Ülkemizde uygulanan 6331 sayılı İş Güvenliği Kanunu hakkında bilgi sahibiyim.	1,68	Kararsızım
11-İş sağlığı ve Güvenliği konularında gerekli önlemler alınması atölyede verimi ve iş kalitesini arttırır.	2,36	Katılıyorum
12-Eğitim hayatım süresince aldığım iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri yeterli seviyededir.	2,34	Katılıyorum
13-Atölye ve uygulama alanlarında kullandığım makine ve teçhizatın kullanım ve çalışma prensiplerini anlatan levhalar bulunur.	2,31	Kararsızım
14-İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri çalışanlar için gereklidir.	2,47	Katılıyorum
15-İş sağlığı ve güvenliği önlemleri okulda yalnızca öğretmenler tarafından alınmalıdır.	1,93	Kararsızım
16-İş yaparken kişisel koruyucu donanım ve koruyucu eleman kullanmaya gerek duyarım	1,64	Katılmıyorum
17-Eğitim hayatım boyunca aldığım iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri yeterli seviyededir.	2,05	Kararsızım
18-İş Sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin uygulama esnasında geçerliliği bulunmaktadır. Bir iş kazasıyla karşılaşmamız şansa faktörlerine bağlı değildir.	1,84	Kararsızım
19-Okulda verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinden aldığım bilgileri iş yaparken uygularım.	2,20	Kararsızım
20-İlk yardım konusundaki bilgi düzeyim iş kazasına uğrayan bir işçiye müdahale edebilecek düzeydedir.	1,97	Kararsızım

Genel Ortalama: 2,13 – KARARSIZIM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuca ulaştırılan bu anket çalışması Ergün Korkmaz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konularını dikkate alma düzeylerinin ölçülmesini sağlamıştır. Genel anlamda atölyelerde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yeterli olduğu, öğretmenler tarafından düzenli olarak güvenli çalışma konularında uyarı ve bilgilendirmeler yapıldığı, levhalar ve uyarı işaretlerinin eksiklik göstermediği ancak

öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği kuralları, mevzuat, iş kazaları ve meslek hastalıkları gibi konularda yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıkları görülmektedir. Dikkat çekici nokta ise, öğrencilerden alınan dönütlere göre, öğrenciler verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitiminin yeterli olduğunu söylemekte ancak uygulama başına geçtiklerinde İSG kurallarına uymadıklarını belirtmektedirler. Alınan sonuçlar verilen eğitimlerin hayata uyarlanamadığını ve işlevsizleştiğini göstermektedir. Bu bağlamda;

Atölyelerde meslek öğretmenleri tarafından verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin nicelik olarak güncellenmesi gerekmektedir. Her alan eğitim materyallerini kendi hazırlamalı ve öğrencilerin kendi alanlarıyla ilgili olacak şekilde düzenlemelidir.

Eğitim sonunda yeterli düzeyde kazanım sağlandığının belirlenmesi için, eğitim sonu sınav uygulanmalı ve sınavda başarı gösteremeyen öğrenciler tekrar eğitime alınmalıdır.

KAYNAKLAR

- Güngör, M. A. (2017). Meslek liselerinde iş sağlığı ve güvenliğinin bilinirliği: Yapılan ve yapılması gereken çalışmalar Karabağlar ilçesi örneği (Master's thesis, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü).
- Arpat, B., Yeşil, Y., & Öter, N.S., (2014,Aralık). Tekstil Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Hakkında Çalışan Algıları ve Farkındalığı: Denizli İli Örneği. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 8, s. 281- 318, 15.12.2019 tarihinde http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/10.alper_tunga_ozguler.pdf adresinden alınmıştır.
- Erginbaş, E. (2010). Avrupa Birliği'nin Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliğine Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2003). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları.

İNTERNET KAYNAKALARI

- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı <http://mtegm.meb.gov.tr/www/tarihcemiz/icerik/20>
- http://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=361